

שמים וארץ

„האומה השליטה על הקרקע — היא השליטה באויר שמעליו“.
 גנרליטס, ג'נטס מ. גבין, בהזמנות של „סמינר מדיניות-ההגנה“ של מכללת הארוארה.
 „האומה השליטה על הים — היא החולשת על היבשה שמסביבו“.
 ג'ורג' פילדינג אליוט, סופר בשאלות מלחמה, בספרו החדש „נצחון ללא מלחמה, 1958—1961“.
 „מידת השמים שמעל לראשו של עם — כמידת הקרקע שמתחת לרגליו“.
 מדברי ת. ג. ביאליק.

* * *

אף בתקופה האטומית יכול להיות ערך-של-ממש לכוחותיה ה„מקובלים“ של מדינה — אלא שהדברים יהיו כמובן תלויים בכוח-ההתנגדות הנפשי של אותה מדינה, בהתכוננותה החמרית והפסיכולוגית, בסיגולו-מראש של ארגונה הפנימי לקראת אפשרות-חירום כזו. ערכם זה של כוחותיה יכול להיות רב אפילו לא יהיו לגילויי-הפעולה שלהם לא הצורות ולא ההיקף שהיו למבצעים הגדולים ב„נוסח-המקובל“. וזאת, על אחת-כמה-יוכמה, גם משום שהחזקה אפילו בכלי-זין אטומיים או „מימניים“ כל-שהם עשויה עתה להקנות אף לגופים מצומצמים-במספרם, ושלרשותם רק מרחב מוגבל, עצמה ניכרת-מאד להזיק.
 (מתוך מאמרו של הגנרל הצרפתי גרו-דא-ז'ופור, סתו 1958)

* * *

„המצביאות היא, בראש-וראשונה, ענין של התרכזות: — היכולת להבחין, בכל מצב-דברים נתון, במטרה היחידה שהנה החיונית, ויהיו אשר יהיו שאר הדברים אשר יתכן והנם רצויים — ולמאמץ לשם השגתה את כל האמצעים שבנמצא. זה סימנו של המצביא הגדול כי מבחין הוא במטרה החיונית, ואינו מניח לשאלות-צדדיות להסיח דעתו ממנה. המוניטין של ולינגטון צמחו משורש זה: — מן החוש, שהיה לו כל-הזמן ולא בגד בו אף-פעם, לצורך האחד — לקיים את צבאו בחצי-האי הפירינאי, כצבא שהאויב מוכרח להביאו-בחשבון. ראייתו הבהירה של מונטגומרי — אשר במספר מצבים שונים, בהם צריך היה לטפל בזה-אחרי-זה, חדרה דרך סבכי-הענינים — הריחי עובדה כה קרובה עדיין אלינו בזמן, עד שאין צורך להוכיחה בהדגמות. אף להייג היתה סגולה זו. הוא הבחין בצורך החשוב-מכל — אשר נתברר לו כבר בראשית 1916, ולאחר-מכן באה רק התחזקות דעתו זו — כי חלק גדול-ההולך מעול-המלחמה יועבר מעל שכם צבא-צרפת, שדולל חמורות ואף נתערער לא-מעט ברוחו, אל כתפי הצבא הבריטי; עד שהאויב יישבר, ויודה בכשלונו. (בתקופת-החלטתו זו חיזקה את ידיו גם התחושה, שאיננה דבר נדיר בין מצביאים גדולים, כי יש כאן לגביו דבר של שליחות אישית: — חזקה היתה בקרב האמונה כי תעודה היסטורית שלו ושל צבאו היא להרוס את מכונת-המלחמה הגרמנית ע"י הלחימה בחזית-המערב. לעולם לא רפתה החלטתו; לעולם לא נתיאש; ולבסוף ניצח.)

מתוך מאמר של היסטוריון-צבאי בריטי, ג. טרן, על תפקודו של פילדמרשל הייג, המצביא הבריטי בזירת-המערב בשנות 18—1916, בהשגת הנצחון — לרגלי מלאות ארבעים השנה לסיים מלחמת-העולם הראשונה (9.11.1958).